

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 13 lipca 2011 r.

**Pani
Halina Bilik
Opolski Kurator Oświaty**

LOP- 4101-04-06/2011
P/11/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu przeprowadziła w Kuratorium Oświaty w Opolu² kontrolę sprawowania przez Opolskiego Kuratora Oświaty³ nadzoru pedagogicznego w latach 2008 - 2011 r. (do 31 marca).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 12 lipca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Kurator niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania Kuratora w zakresie spraw objętych kontrolą.

Formułując pozytywną ocenę NIK uwzględniła zapewnienie przez Kuratora organizacji i zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego zgodnych z wymaganiami określonymi w przepisach prawa⁴. Pozytywnie oceniono plany nadzoru pedagogicznego na poszczególne

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm., dalej: ustawa o NIK

² dalej: Kuratorium

³ dalej: Kurator

⁴ art. 33 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.); § 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 235, poz. 1703); § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia

lata szkolne opracowane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami⁵, realizację - pomimo stwierdzonych uchybień - zadań z zakresu nadzoru pedagogicznego, tj. działań diagnostyczno-oceniających i wspomagających pracę szkół/placówek w roku szkolnym 2008/09 oraz wykonywanie w latach szkolnych 2009/10 i 2010/11 (I semestr) kontroli planowych, doraźnych i ewaluacji zewnętrznych, których wyniki wykorzystano do doskonalenia jakości pracy szkół i placówek. W Kuratorium prawidłowo powierzono wykonanie zadań pracownikom posiadającym wymagane kwalifikacje, a Kurator systematycznie wspomagał dyrektorów i nauczycieli szkół i placówek w realizacji ich zadań w szczególności poprzez organizację szkoleń, konferencji i porad oraz podejmował działania w zakresie współpracy w ramach nadzoru pedagogicznego z organami prowadzącymi szkoły oraz okręgową komisją egzaminacyjną.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły niepodejmowania działań mających na celu aktualizację posiadanych przez Kuratora danych w zakresie liczby szkół i placówek objętych nadzorem pedagogicznym oraz nieprzestrzegania zasady ustalania wskaźnika szkół i placówek przypadających na jeden etat pracownika zatrudnionego na stanowisku wymagającym kwalifikacji pedagogicznych. I tak:

1. W Kuratorium w latach 2008-2009 zaniechano, określonego w § 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w *sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur*⁶, obowiązku corocznego aktualizowania wykazu szkół i placówek objętych nadzorem pedagogicznym Kuratora oraz jego przesyłania do wiadomości Ministra Edukacji Narodowej⁷. Do MEN przekazywano jedynie dane w ramach Systemu Informacji Oświatowej⁸, na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. *o systemie informacji oświatowej*⁹. W ocenie NIK, powyższe spowodowało, że dane posiadane przez Kuratorium w tym zakresie były rozbieżne. Według danych SIO na 30 września 2008 r. (rok szkolny 2008/2009), 30 września 2009 r. (rok szkolny 2009/10) i 30 września 2010 r. (rok szkolny 2010/11) liczba szkół i placówek podlegająca nadzorowi pedagogicznemu Kuratora wynosiła odpowiednio: 1 479, 1 526 i 1 553. Natomiast w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego w ww. latach w Kuratorium wykorzystywano, w tym

Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324); dalej: *rozporządzenie w sprawie nadzoru pedagogicznego z 2009 r.*

⁵ § 6 ust. 1i 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego z 2006 r. oraz § 18 ust 1 i 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego z 2009 r.

⁶ Dz. U. Nr 164, poz. 1169 ze zm., dalej – rozporządzenie w sprawie organizacji kuratoriów

⁷ dalej: MEN

⁸ dalej: SIO

⁹ Dz. U. Nr 49, poz. 463 ze zm.

również w korespondencji z MEN, inne dane o liczbie szkół i placówek - odpowiednio: 1 771, 1 418 i 1 385.

2. W roku szkolnym 2008/09 w Kuratorium średnio na jeden etat pedagogiczny przypadały 33 szkoły i placówki, a w kolejnych dwóch latach szkolnych objętych kontrolą wskaźnik ten kształtował się odpowiednio na poziomie 25 i 24 szkół i placówek. Było to niezgodne z § 6 ust. 2 rozporządzenia w *sprawie organizacji kuratoriów oświaty*, w którym podano, że łączną liczbę etatów pracowników zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych ustala się z uwzględnieniem zasady, że na jeden etat nie może przypadać więcej niż 14 szkół i placówek. Kurator wyjaśnił, że realizacja zapisów ww. rozporządzenia nie była możliwa z uwagi na stan zatrudnienia w Kuratorium determinowany możliwościami budżetowymi. Stwierdzono, że w Kuratorium podejmowano działania mające na celu zwiększenie zatrudnienia, ale działania te były nieskuteczne (rezygnacja z pracy dotychczasowych wizytatorów, brak osób spełniających wymagane kwalifikacje w ogłaszanych naborach oraz przypadki niepodjęcia pracy po rozstrzygnięciu konkursu).

W latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011 (I semestr) Kurator przeprowadził 640 kontroli oraz 32 ewaluacje zewnętrzne, z tego 9 ewaluacji całościowych i 23 problemowe. Badanie kontrolne, któremu poddano dokumentację 65 kontroli oraz 9 ewaluacji całościowych nie wykazało istotnych nieprawidłowości. Stwierdzono, że w upoważnieniach do przeprowadzenia dwóch ewaluacji całościowych nie określono terminu rozpoczęcia i zakończenia czynności, wymaganego § 8 ust. 5 pkt 6 rozporządzenia w *sprawie nadzoru pedagogicznego z 2009 r.*, a raport 1 z 9 przeprowadzonych ewaluacji całościowych (dot. LO w Prudniku) sporządzono po upływie 10 dni od dnia przedstawienia jej wyników na zebraniu rady pedagogicznej szkoły, tj. z opóźnieniem 3 dni w stosunku do wymogów § 9 ust. 2 ww. rozporządzenia. Dyrektor Wydziału Kontroli i Ewaluacji Kuratorium wyjaśniła, że przyczyną ww. uchybień były niezamierzone przeoczenia.

NIK zwraca jednak uwagę na niską liczbę ewaluacji zewnętrznych przeprowadzonych przez Kuratora. Ww. czynnościami w I semestrze roku szkolnego 2010/2011 objęto 21 z 1 385 szkół i placówek podlegających nadzorowi pedagogicznemu. Izba uwzględnia, że przyczyną powyższego był niski stan zatrudnienia osób uprawnionych do wykonywania tych czynności (10 pracowników), jednakże brak zintensyfikowania działań w tym zakresie spowoduje, że objęcie tego rodzaju badaniem oceniającym wszystkich szkół i placówek podlegających nadzorowi pedagogicznemu Kuratora zajmie ponad 32 lata.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Podejmowanie działań zmierzających do dostosowania zatrudnienia w grupie pracowników pedagogicznych, w tym w grupie ewaluatorów, do poziomu określonego w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur, a także do zwiększenia liczby przeprowadzanych ewaluacji zewnętrznych.***
- 2. Przeprowadzenie weryfikacji danych o liczbie szkół i placówek podlegających nadzorowi pedagogicznemu i ustalenie stanu faktycznego w tym zakresie.***

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu, na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Kurator, w terminie 15 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach na rzecz ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK